

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego

Art. 1. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2052 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 624) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2a w ust. 3 w pkt 1 po lit. c dodaje się lit. ca w brzmieniu:
„ca) spółkę prawa handlowego, której wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącą operatorem systemu przesyłowego albo posiadającą koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, 791, 1089, 1387 i 1566),”;
- 2) w art. 3 w ust. 5 w pkt 1 po lit. b dodaje się lit. ba w brzmieniu:
„ba) spółka, o której mowa w art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca,”;
- 3) w art. 3a w ust. 2 w pkt 3 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) udziałów i akcji na rzecz spółki, o której mowa w art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca,”;
- 4) w art. 4:
 - a) w ust. 4 w pkt 2 w lit. d na końcu średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) przez spółkę, o której mowa w art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca,”;
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Przepisy ust. 1–3, ust. 4 pkt 2 lit. b–e, ust. 5, art. 3 ust. 10 i 11 oraz art. 3a ust. 3 stosuje się odpowiednio do nabycia udziałów i akcji w spółce prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, z wyłączeniem przypadku, gdy nabywcą udziałów i akcji jest Skarb Państwa.”.

Art. 2. Wszczęte na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania dotyczące nabycia przez spółkę, o której mowa w art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą

ustawą, nieruchomości rolnych, lub nabycia przez tę spółkę udziałów i akcji spółki prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, podlegają umorzeniu z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy, przedstawienie rzeczywistego stanu w normowanej dziedzinie oraz wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Celem niniejszej ustawy jest zmiana przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2052 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 624; dalej jako „ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego”) w zakresie ułatwiającym spółkom prawa handlowego, których wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącym operatorem systemu przesyłowego albo posiadającym koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, 791, 1088, 1387 i 1566; dalej jako „spółki przesyłowe Skarbu Państwa”), nabywanie własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości rolnych, a także akcji i udziałów spółek prawa handlowego, które są właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości rolnych. Podkreślić należy, że nowelizacja ustawy, zgodnie z obecnym stanem prawnym, umożliwi nabywanie wyżej wymienionych praw jedynie trzem spółkom: Polskim Sieciom Elektroenergetycznym S.A. (operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego), Operatorowi Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (operator systemu przesyłowego gazowego) oraz PERN S.A. (jedyna jednoosobowa spółka Skarbu Państwa posiadająca koncesję na przesyłanie paliw ciekłych), prowadzącym działalność o strategicznym znaczeniu dla Rzeczypospolitej Polskiej, to jest zajmującym się przesyłaniem energii elektrycznej, paliw gazowych albo paliw ciekłych.

Proponowana zmiana przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego ma ułatwić spółkom przesyłowym Skarbu Państwa realizację celów wyznaczonych przepisami prawa oraz postanowieniami statutowymi, w tym prowadzenie inwestycji związanych z budową oraz prawidłowym funkcjonowaniem infrastruktury strategicznej, dzięki zapewnieniu możliwości nabywania praw do nieruchomości rolnych. Podkreślenia wymaga, że ustawodawca dał wyraz kluczowemu znaczeniu przygotowania i realizacji inwestycji dotyczących infrastruktury przesyłowej m.in. przez przyjęcie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1731 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 512) oraz ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1812 oraz z 2017 r. poz. 522; dalej jako „ustawy specjalne”), w których uregulowane

zostały uproszczone tryby uzyskiwania praw do nieruchomości niezbędnych do prowadzenia inwestycji związanych z infrastrukturą przesyłową. Zauważyć należy jednak, że z mechanizmów określonych w ustawach specjalnych skorzystać mogą jedynie inwestycje wprost w nich wymienione. Znaczna część przedsięwzięć prowadzonych przez operatorów znajduje się poza zakresem uregulowanym w ustawach specjalnych bez zapewnienia skutecznej i szybkiej metody uzyskiwania prawa do nieruchomości koniecznych do prowadzenia takich inwestycji. Podkreślenia wymaga również, że uproszczonej możliwości nabywania prawa do nieruchomości nie zapewniono spółce PERN S.A., która realizuje zadania dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ciągłości transportu rurociągowego ropy i paliw oraz ciągłości magazynowania i przechowywania ropy i paliw, ponieważ dotąd nie przyjęto ustawy specjalnej dla inwestycji w tym sektorze.

Ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 585 oraz z 2017 r. poz. 624; dalej jako „ustawa o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości”), nowelizująca ustawę o kształtowaniu ustroju rolnego, wprowadziła istotne obostrzenia dotyczące rozporządzania nieruchomościami rolnymi, umożliwiając ich nabycie rolnikom indywidualnym lub w przypadkach określonych w art. 2a ust. 3 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. W art. 2a ust. 4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wprowadzono dodatkowo możliwość nabycia nieruchomości rolnej przez podmioty inne niż wskazane w art. 2a ust. 1 i ust. 3 pkt 1 oraz w innych przypadkach niż wymienione w art. 2a ust. 3 pkt 2–4, za zgodą Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (dalej jako „Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka”), z zastrzeżeniem spełnienia przesłanek określonych w tym przepisie. Powodem nowelizacji ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego był niekontrolowany przez Skarb Państwa proceder przenoszenia praw do nieruchomości rolnych, polegający również na nabywaniu nieruchomości rolnych przez objęcie udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego, będących ich właścicielami. Zgodnie z uzasadnieniem ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości, celem wprowadzenia rozwiązań było „wzmocnienie ochrony ziemi rolnej w Polsce przed jej spekulacyjnym wykupywaniem przez osoby krajowe i zagraniczne, które nie gwarantują zgodnego z interesem społecznym wykorzystania nabytej ziemi na cele rolne”. Przepisy ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości rolnych zapewniły kontrolę Skarbu Państwa nad działaniami na rynku tych nieruchomości oraz doprowadziły do wyeliminowania niekorzystnych transakcji, których efektem było

pomniejszanie zasobów mienia państwowego lub sprzeczne z interesem społecznym wykorzystanie nieruchomości rolnych.

Spółki przesyłowe Skarbu Państwa prowadzą inwestycje, które wymagają nabywania praw do licznych działek, w tym nieruchomości rolnych. Umożliwia im to posadowienie infrastruktury i jej eksploatację. W tych sytuacjach, gdy nie jest wystarczające obciążenie nieruchomości prawem służebności przesyłu, w celu umożliwienia realizacji inwestycji, konieczne jest zagwarantowanie możliwości nabycia nieruchomości. Nabywanie nieruchomości rolnych niezbędnych do prowadzenia inwestycji przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa przy jednoczesnym utrzymaniu konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie wyrażenia przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka zgody na nabycie prawa do takich nieruchomości lub zachowaniu uprawnień Skarbu Państwa oraz dzierżawców nieruchomości, wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, byłoby bardzo utrudnione, a w niektórych przypadkach niemożliwe (ze względu na brak możliwości spełnienia przesłanek warunkujących wydanie pozytywnej decyzji).

Należy również zauważyć, że obecnie obowiązująca ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego utrudnia dokonywanie przekształceń własnościowych w ramach grup kapitałowych, w których jednostką dominującą są: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. oraz PERN S.A. Aktualnie przeniesienie prawa do nieruchomości na trzy wyżej wymienione spółki przez podmioty od nich zależne, które również wykonują zadania związane z bezpieczeństwem energetycznym Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym, że spółki przesyłowe Skarbu Państwa nie są podmiotami, o których mowa w art. 2a ust. 1 i ust. 3 pkt 4, oraz nie nabywają nieruchomości w przypadkach wymienionych w art. 2a ust. 3 pkt 2–4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, możliwe jest jedynie po uzyskaniu zgody Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka. Występując o zgodę, nabywca zobowiązany jest wykazać między innymi, że nie było możliwości przeniesienia prawa do nieruchomości na podmioty określone w art. 2a ust. 1 i 3 ustawy, a więc istnieje konieczność upublicznienia informacji dotyczących możliwości nabycia nieruchomości, których właścicielem jest spółka wchodząca w skład grupy kapitałowej. Powyższe może prowadzić, po pierwsze, do naruszenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej na skutek upowszechnienia wiedzy dotyczącej sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do spółek prowadzących działalność o znaczeniu strategicznym oraz znajdującej się na nich infrastruktury. Po drugie, złożenie oferty nabycia nieruchomości przez podmioty określone w art. 2a ust. 1 i 3, w tym rolników

indywidualnych, skutkuje brakiem możliwości spełnienia przesłanek określonych w art. 2a ust. 4 pkt 1, a w konsekwencji uniemożliwia zbycie nieruchomości rolnych bądź akcji lub udziałów spółki, która jest ich właścicielem.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego zakłada wyłączenie, w stosunku do spółek przesyłowych Skarbu Państwa, ograniczeń wynikających z art. 2a ust. 1 i 2, art. 2b ust. 1 i 2, art. 3 ust. 1–4, art. 3a ust. 1, art. 4 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 w związku z ust. 6 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Zmiana ustawy doprowadzi do wyeliminowania konieczności uzyskania, przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa, zgody Dyrektora Krajowego Ośrodka na nabycie nieruchomości rolnych oraz wykluczenia możliwości skorzystania przez dzierżawcę albo Skarb Państwa, na którego rzecz działa Krajowy Ośrodek, z prawa pierwokupu albo wykupu nieruchomości rolnych lub udziałów i akcji spółek prawa handlowego, które są właścicielami nieruchomości rolnych.

Nowelizacja przepisów art. 2a ust. 3, art. 3 ust. 5, art. 3a ust. 2 oraz art. 4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, przez uproszczenie mechanizmu nabywania nieruchomości pod prowadzenie inwestycji, zagwarantuje spółkom przesyłowym Skarbu Państwa możliwość skuteczniejszego podejmowania działań służących zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Zauważyć należy również, że w sytuacjach nabycia nieruchomości rolnych lub udziałów albo akcji spółek będących właścicielami nieruchomości rolnych, zagwarantowana jest kontrola Skarbu Państwa nad podmiotami nabywającymi. Wskazać należy, że w przypadku spółek, o których mowa w projekcie ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, Skarb Państwa, reprezentowany przez właściwe podmioty, wykonuje wszystkie uprawnienia walnego zgromadzenia, a więc ma decydujący wpływ na podejmowane przez spółki czynności, dzięki czemu zapewniona jest ochrona interesów Skarbu Państwa związanych z obrotem nieruchomościami rolnymi. Nowelizacja ustawy jest więc zgodna z celem wyznaczonym ustawą o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości.

Art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. ca

Proponowana zmiana przewiduje wyłączenie spod reżimu przewidzianego w art. 2a ust. 1 i 2 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego spółki prawa handlowego, której wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącej operatorem systemu przesyłowego albo posiadającej koncesję na przesyłanie paliw ciekłych. Po wprowadzeniu zmiany wyżej wymieniony podmiot będzie mógł nabywać nieruchomości rolne, również w sytuacji, w której ich powierzchnia przekroczy 300 ha użytków rolnych i nie wejdzie

w skład gospodarstwa rodzinnego, bez konieczności uzyskiwania zgody Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka. Powyższa regulacja umożliwi nabywanie nieruchomości rolnych przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa, w związku z czym zachowana zostaje gwarancja skutecznej kontroli transakcji przez Skarb Państwa, który działa w obejmowanych zwolnieniem spółkach przesyłowych Skarbu Państwa przez właściwe podmioty wskazane w przepisach prawa, ma wpływ na skład ich organów korporacyjnych oraz podejmowane decyzje. W związku z tym wyłączenie spod reżimu określonego w art. 2 ust. 1 i 2 spółek prawa handlowego, o których mowa powyżej, nie prowadzi do naruszenia celów i interesów chronionych ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego.

Dalsze zmiany ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (w zakresie art. 3 ust. 5, art. 3a ust. 2 oraz art. 4 ust. 4 i 6) są konsekwencją nowelizacji art. 2a ust. 3. Dla zachowania spójności systemu należy wprowadzić kolejne wyłączenia w art. 3 ust. 5, art. 3a ust. 2 oraz art. 4 ust. 4 i 6, które pozwolą spółkom przesyłowym Skarbu Państwa na nabywanie nieruchomości rolnych lub udziałów i akcji spółek prawa handlowego, będących właścicielami tych nieruchomości.

Art. 3 ust. 5 pkt 1 lit. ba i art. 3a ust. 2

Zmiana przepisów prowadzi do wyłączenia konieczności powiadomienia dzierżawcy nieruchomości albo Krajowego Ośrodka o treści umowy sprzedaży nieruchomości albo prawa użytkowania wieczystego oraz możliwości skorzystania przez dzierżawcę albo Krajowy Ośrodek z prawa pierwokupu. Nieruchomości nabywane przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa będą należeć do podmiotu bezpośrednio kontrolowanego przez Skarb Państwa, a co za tym idzie, wejdą w skład majątku szeroko rozumianego sektora publicznego. W związku z powyższym ich nabycie należy potraktować tak jak nabycie przez Skarb Państwa. Priorytet możliwości zakupu nieruchomości przez spółki Skarbu Państwa, przed dzierżawcą, uzasadnić należy wejściem nieruchomości w skład mienia państwowego. Wskazać należy także, że nabywająca nieruchomość spółka przesyłowa Skarbu Państwa wstępuje w stosunek dzierżawy w miejsce zbywcy, a prawa dzierżawcy wynikające z umowy nie zostają naruszone. Odnosząc się do wyłączenia możliwości wykonania prawa pierwokupu przez działający na rzecz Skarbu Państwa Krajowy Ośrodek, podnieść należy, że spółki, o których mowa w projekcie zmiany ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, znajdują się pod kontrolą Skarbu Państwa, a więc cel ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego nie jest zagrożony, a podmiotom tym należy zapewnić możliwość nabywania nieruchomości niezbędnych do wykonywania ich zadań.

Analogicznie należy odnieść się do wprowadzenia zmiany do art. 3a ust. 2, która ma na celu zagwarantowanie spójności systemu poprzez przyznanie spółkom przesyłowym Skarbu Państwa możliwości nabywania akcji i udziałów spółek prawa handlowego, będących właścicielem albo użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnych.

Art. 4 ust. 4 pkt 2 lit. e i art. 4 ust. 6

Zmiana art. 4 ust. 4 oraz ust. 6 wyłącza możliwość złożenia przez, działający na rzecz Skarbu Państwa, Krajowy Ośrodek oświadczenia o nabyciu nieruchomości rolnych lub udziałów i akcji spółek, które są właścicielami takich nieruchomości, za zapłatą równowartości pieniężnej odpowiadającej wartości rynkowej, w sytuacji gdy spółki przesyłowe Skarbu Państwa nabywałyby nieruchomości rolne lub udziały i akcje na skutek zdarzeń lub czynności prawnych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Wskazać należy, że do przeniesienia własności nieruchomości rolnej, prawa użytkowania wieczystego albo udziałów i akcji może dojść nie tylko na skutek zawarcia umowy sprzedaży. Wielość podstaw prawnych, na podstawie których może dojść do transferu prawa na inny podmiot, skutkuje koniecznością wprowadzenia, w celu zachowania spójności systemu, a także umożliwienia spółkom przesyłowym Skarbu Państwa działalności zgodnej z celami statutowymi, zmian w przepisach art. 4 ust. 4 pkt 2 lit. e oraz art. 4 ust. 6.

Przepisy przejściowe

Przepisy przejściowe przewidują, że wszczęte, na podstawie obecnego brzmienia ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej postępowania, dotyczące nabycia przez spółkę, której wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącą operatorem systemu przesyłowego albo posiadającą koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, nieruchomości rolnych lub nabycia przez ten podmiot udziałów i akcji spółki prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, podlegają umorzeniu z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. Do czynności i zdarzeń prawnych dokonanych w czasie obowiązywania ustawy zmienianej w art. 1 ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

Projekt ustawy nie oddziałuje na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przepisy o wejściu w życie ustawy

Ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie ustawy, dlatego dniem wejścia w życie będzie dzień następujący pod dniem jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

2. Zgodność z prawem Unii Europejskiej, przedstawienie projektu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, obowiązek notyfikacji

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Nie dotyczy</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krzysztof Jackowski, Dyrektor Biura Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej 22-693-56-54; krzysztof.jackowski@mr.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 25 października 2017 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD313</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2052 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 624, dalej jako „ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego”) w znaczący sposób utrudniają spółkom, których wyłącznym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, zajmującym się przesyłaniem energii elektrycznej, paliw gazowych albo paliw ciekłych, realizację celów związanych z zagwarantowaniem bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej. Spółki: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. oraz PERN S.A.(dalej jako „spółki przesyłowe Skarbu Państwa”) prowadzą inwestycje, które wymagają nabywania praw do licznych działek, na których posadowiona zostanie infrastruktura przesyłowa. W sytuacjach, w których niewystarczające jest obciążenie nieruchomości prawem służebności przesyłu, w celu umożliwienia realizacji inwestycji, konieczne jest nabywanie przez wyżej wymienione spółki nieruchomości. Nabywanie nieruchomości rolnych niezbędnych do prowadzenia inwestycji przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa przy jednoczesnym utrzymaniu konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie wyrażenia przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka zgody na nabycie prawa do takich nieruchomości lub zachowaniu uprawnień Skarbu Państwa oraz dzierżawców nieruchomości, wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego jest bardzo utrudnione, a w niektórych przypadkach niemożliwe (ze względu na brak możliwości spełnienia przesłanek warunkujących wydanie pozytywnej decyzji).

Ponadto obecne brzmienie przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego utrudnia przekształcenia własnościowe prowadzone przez spółki należące do grup kapitałowych, w których spółką dominującą są spółki przesyłowe Skarbu Państwa. Uzyskanie zgody Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka na przeniesienie prawa do nieruchomości między spółkami należącymi do tej samej grupy kapitałowej wiąże się z koniecznością upublicznienia informacji dotyczących możliwości nabycia nieruchomości, co może prowadzić do naruszenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej na skutek upowszechnienia wiedzy dotyczącej sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do spółek prowadzących działalność o znaczeniu strategicznym oraz znajdującej się na nich infrastruktury. Ponadto złożenie oferty nabycia nieruchomości przez podmioty określone w art. 2a ust. 1 i 3, w tym rolników indywidualnych, uniemożliwia przeniesienie nieruchomości między spółkami należącymi do tej samej grupy kapitałowej, w której spółką dominującą jest spółka przesyłowa Skarbu Państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego zakłada wyłączenie, w stosunku do spółek przesyłowych Skarbu Państwa, ograniczeń wynikających z art. 2a ust. 1 i 2, art. 2b ust. 1 i 2, art. 3 ust. 1–4, art. 3a ust. 1,

art. 4 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 w związku z ust. 6 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Zmiana ustawy doprowadzi do wyeliminowania konieczności uzyskania, przez spółki przesyłowe Skarbu Państwa, zgody Dyrektora Krajowego Ośrodka na nabycie nieruchomości rolnych oraz wykluczenia możliwości skorzystania przez dzierżawcę albo Skarb Państwa, na którego rzecz działa Krajowy Ośrodek, z prawa pierwokupu albo wykupu nieruchomości rolnych lub udziałów i akcji spółek prawa handlowego, które są właścicielami nieruchomości rolnych.

Rozwiązanie pozwoli spółkom przesyłowym Skarbu Państwa na nabywanie praw do nieruchomości niezbędnych do prowadzenia inwestycji, a także ułatwi przekształcenia własnościowe polegające na przenoszeniu praw do nieruchomości na spółki przesyłowe Skarbu Państwa ze spółek od nich zależnych.

Zapewnienie spółkom przesyłowym Skarbu Państwa możliwości nabywania praw do nieruchomości oraz dokonywania przekształceń własnościowych w ramach grupy kapitałowej doprowadzi do szybszego i skuteczniejszego prowadzenia przez nie inwestycji, a co za tym idzie do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obrót nieruchomościami rolnymi (gruntami rolnymi) w państwach OECD/UE poddany jest ustawodawstwu krajowemu. Zasadą jest swoboda zawierania umów, jednak w porządkach prawnych państw OECD/UE pojawiają się uregulowania ograniczające swobodę obrotu ziemią rolniczą. Jednocześnie w ustawach państw OECD/UE wprowadzane są wyłączenia spod ograniczeń, które uzasadniane są celami specjalnymi takimi jak: cele socjalne, ekonomiczne, badawcze czy bezpieczeństwo państwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Spółki, których wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będące operatorem systemu przesyłowego albo posiadające koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne	3 spółki: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. oraz PERN S.A.	Dane własne	Ułatwienie nabywania praw do nieruchomości oraz dokonywania zmian własnościowych, dokonywanych w ramach tej samej grupy kapitałowej. Umożliwienie szybszego prowadzenia inwestycji i optymalnego wyboru ich lokalizacji.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje nie zostały przeprowadzone.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Nie dotyczy.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany nie spowodują zmniejszenia dochodów podmiotów sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nie spowodują również zwiększenia wydatków jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	– stworzony zostanie mechanizm pozwalający spółkom przesyłowym Skarbu Państwa na szybkie i skuteczne nabywanie praw do nieruchomości niezbędnych do prowadzenia inwestycji zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej, – ułatwione zostanie dokonywanie przekształceń własnościowych polegających na przeniesieniu praw do nieruchomości, w ramach tej samej grupy kapitałowej, na spółki przesyłowe Skarbu Państwa.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
Niemierzalne		Brak wpływu.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.
--	-------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Proponowana zmiana ograniczy liczbę postępowań toczących się przed Dyrektorem Generalnym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także przyczyni się do skrócenia czasu, jaki potrzebny był spółkom przesyłowym Skarbu Państwa na zawarcie umowy, której przedmiotem jest przeniesienie na nią prawa do nieruchomości rolnej.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: bezpieczeństwo energetyczne Rzeczypospolitej Polskiej	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Regulacja ułatwia spółkom przesyłowym Skarbu Państwa nabywanie praw do nieruchomości, na których posadowiona zostanie infrastruktura służąca przesyłowi energii elektrycznej, paliw ciekłych albo gazowych. Dzięki proponowanemu rozwiązaniu przesyłowe spółki Skarbu Państwa będą mogły w bardziej optymalny sposób planować przebieg inwestycji i prowadzić je w szybszy sposób.</p> <p>Ponadto ułatwione zostaną przekształcenia własnościowe w ramach spółek należących do tej samej grupy kapitałowej, w której przesyłowe spółki Skarbu Państwa są spółkami dominującymi, co zapewni skuteczniejszą ochronę mienia państwowego.</p> <p>Jednocześnie wyeliminowane zostanie ryzyko naruszenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej na skutek upowszechnienia wiedzy dotyczącej sposobu zagospodarowania nieruchomości należących do spółek przesyłowych Skarbu Państwa prowadzących działalność o znaczeniu strategicznym oraz znajdującej się na nich infrastruktury.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projekt zakłada, że przepisy wejdą w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Specyfika projektu uniemożliwia zastosowanie mierników.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

Warszawa 31 października 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1605.2017 / 3/kr

dot.: RM-10-146-17 z 31.10.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.
Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:
Pan Piotr Naimski
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu
do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU
Konrad Szvmarński
Konrad Szvmarński

